

Avrupa Birlięi tarafından
finanse edilmektedir

Türkiye'nin Yeşil Tarım Vizyonu

Yeşil Mutabakat Kapsamında Tarım Sektöründeki
Politikalar, Çalışmalar ve Ulusal Yol Haritası

**Daha Yeşil Yarınlar için Hassas Tarım: Sürdürülebilir
Tarım Savunuculuęu Projesi**

IPAIII/2023/451-911

Bu yayın Avrupa Birlięi tarafından finanse edilmiştir. İçeriğinin tüm sorumluluğu Uluslararası Tarım ve Gıda
Konfederasyonu'na aittir ve Avrupa Birlięi'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Türkiye'nin Yeşil Tarım Vizyonu

Yeşil Mutabakat Kapsamında
Tarım Sektöründeki Politikalar,
Çalışmalar ve Ulusal Yol Haritası

Avrupa
Yeşil
Mutabakatı

BM Gıda
Sistemleri
Zirvesi & SKA

Türkiye Yeşil Mutabakat Eylem Planı (16 Temmuz 2021)

Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda hazırlanan eylem planı, Türkiye'yi etkileyecek 8 ana başlık ve 1 bilinçlendirme faaliyetinden oluşmaktadır.

Sürdürülebilir Tarım

9 ana başlıktan biri olan bu alan, doğrudan tarımsal dönüşüme odaklanan 11 spesifik eylem içermektedir.

Türkiye Tarım Ekosistemi: Aciliyet ve Mevcut Durum

37,7 Milyon

Hektar Toplam Arazi

Tarım, ulusal GSYİH'nın %5,4'ünü ve istihdamın %16'sını oluşturmaktadır.

%82,6

Küçük Ölçekli İşletme

Türkiye'deki tarım işletmelerinin ezici çoğunluğu 100 dekar ve altı, dış şoklara kırılgan aile işletmeleridir.

19 Milyon

Ton Gıda İsrafı

Türkiye'de her yıl üretilen gıdanın beşte biri israf edilmektedir. Dönüşüm bir tercih değil, zorunluluktur.

Ulusal Yol Haritası: 5 Temel Eylem Alanı

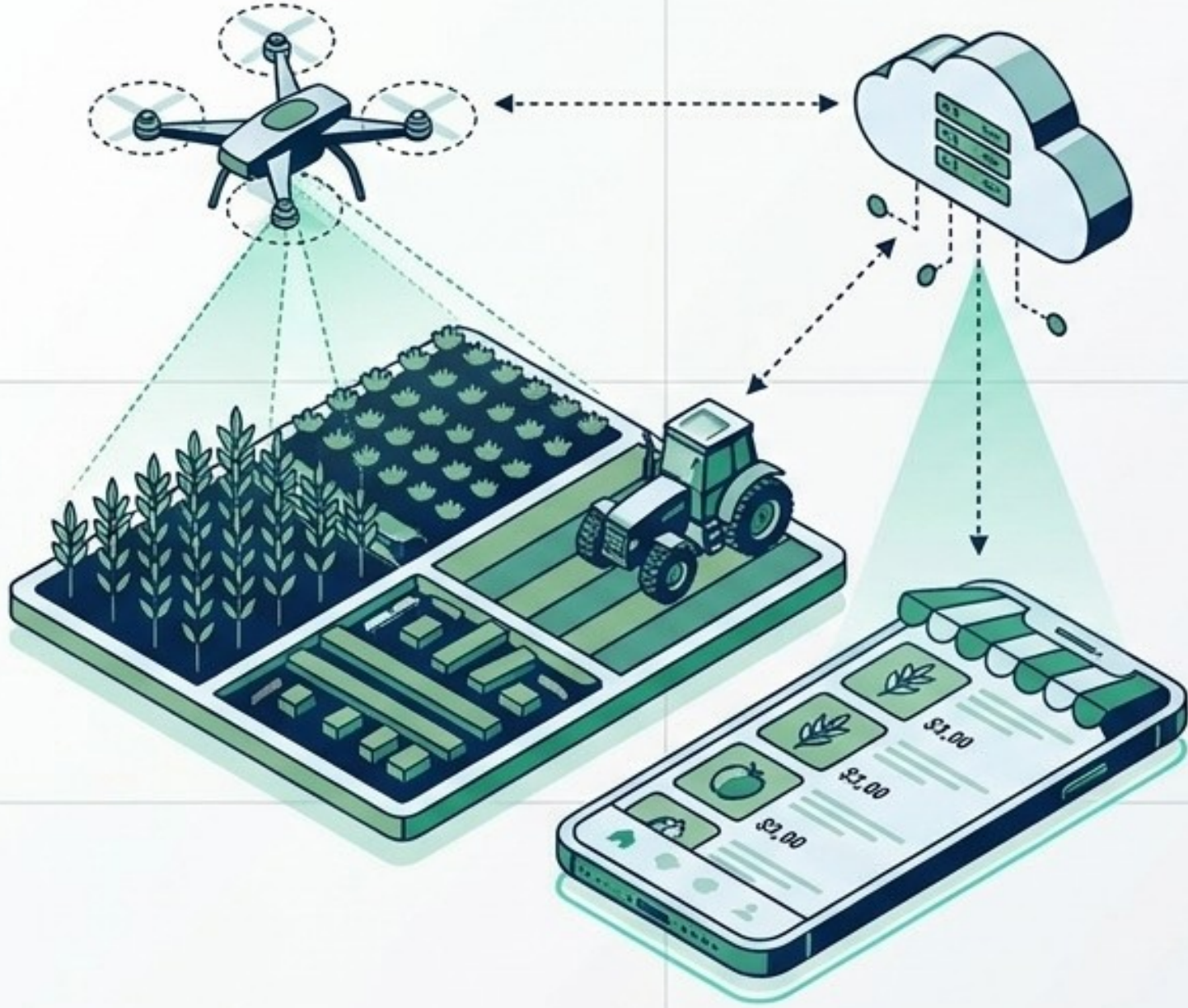

Politika Ekosistemi Sentezi:

Hedefler ve Çözümler

	11. Kalkınma Planı (2019-2023)	Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021)	3. Tarım Orman Şurası	İklim Değişikliği Eylem Planı
Dijitalleşme & Teknoloji	-	-	✓ Tohumdan Sofraya Dijital Zincir (Eylem 1)	-
Doğal Kaynaklar & Biyçeşitlilik	-	✓ Pestisit (Hedef 5.1) ve Kimyasal Gübre (Hedef 5.3) azaltımı	-	-
Döngüsel Ekonomi & İsraf	✓ Kayıpların azaltılması ve Gıda Bankacılığı (Eylem 2.3.d)	-	-	-
Kapsayıcı Kırsal Kalkınma	-	-	-	✓ Erken uyarı sistemleri ve tarım sigortası entegrasyonu

Tematik Odak 1: Akıllı Tarım ve Dijital Entegrasyon

Altyapı Gücü

Türkiye’de mobil abonelik penetrasyonu %97. Bu altyapı, dijital çözümlerin gıda sistemine entegrasyonu için benzersiz bir fırsat sunmaktadır.

DİTAP (Dijital Tarım Pazarı)

Tarlada kalan ürünlerin e-ticaret uygulamaları ve sözleşmeli tarım modelleri ile doğrudan alıcıyla buluşturulması.

Veri Odaklı Yönetim

Ulusal veri setlerinin (ÇKS, Tarım Bilgi Ağı) entegrasyonu ve orman yangınlarına müdahalede yapay zeka (AI) kullanımı.

Tematik Odak 2: Doğaya Uyumlu Üretim ve Kaynak Optimizasyonu

Geleneksel Model

Yeşil Mutabakat Hedefi

Kimyasal Girdi Azaltımı

Yeşil Mutabakat Eylem Planı Hedef 5.1 ve 5.3 doğrultusunda pestisit ve kimyasal gübre kullanımının azaltılması, organomineral gübrelerin teşviki.

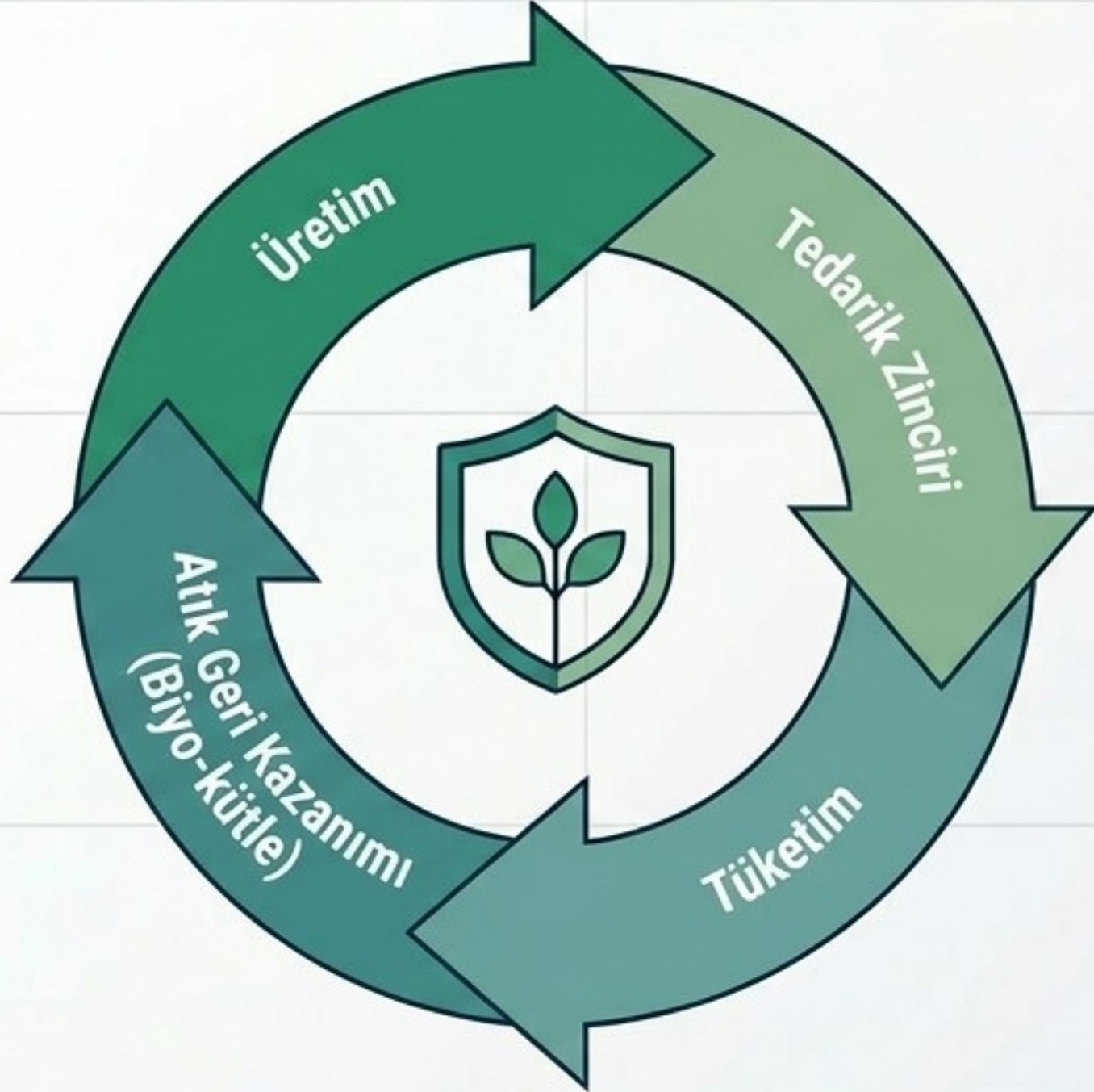
Arazi ve Toprak Yönetimi

Parçalı arazilerin verimliliğini artırmak için 'Arazi Toplulaştırma' faaliyetleri (Hedef 5.4) ve atıl arazilerin üretime kazandırılması.

Yerel Gen Kaynakları

Ata (Yerli) tohum çeşitlerinin korunması, tescili ve ticarete kazandırılması (3. Şura Eylem 35).

Tematik Odak 3: Döngüsel Ekonomi ve İklim Dayanıklılığı

Gıda İsrafı ile Mücadele

"Gıdanı Korum - Sofrana Sahip Çık" kampanyası ve israf edilen 19 milyon ton gıdanın döngüsel ekonomiye kazandırılması.

Sıfır Atık Entegrasyonu

Tarımsal üretimin Ulusal Sıfır Atık projesine entegre edilmesi ve tarımsal atıklardan biyo-kütle/enerji elde edilmesi.

Krizlere Karşı Koruma

İklim değişikliği ve kuraklık şoklarına karşı tarım sigortalarının yaygınlaştırılması ve havza bazlı su yönetimi (Ulusal Kuraklık Stratejisi).

Tematik Odak 4: Kapsayıcı Kırsal Kalkınma

Stratejik Zorluk: Sektörün %82,6'sını oluşturan küçük ölçekli aile işletmelerinin kırılganlığını gidermek.

Genç Çiftçi Programı

Kırsal göçü tersine çevirmek için 18-40 yaş arası gençlerin tarımsal girişimciliğinin desteklenmesi.

Kayıt Dışı ile Mücadele

Özellikle kadınlar ve mevsimlik işçiler için kayıt dışı istihdamın önlenmesi ve insana yakışır iş fırsatlarının sosyal koruma politikalarına entegre edilmesi.

Kooperatifleşme

Geçimlik çiftçilerin pazara erişim sorunlarını çözmek ve ölçek ekonomisi yaratmak için üretici örgütlerinin güçlendirilmesi.

2030 Hedeflerine Doğru Ortak Vizyon

Çok Katmanlı Sentez

Türkiye'nin tarımda Yeşil Mutabakat uyumu, tek bir belgeden ibaret değildir. Üç bakanlığın eşgüdümüyle yürütülen; dijitalleşmiş, iklime dirençli, sıfır atık odaklı ve küçük üreticiyi koruyan çok katmanlı bir devlet politikasıdır.

Nihai Hedef

Gelecek nesillerin refahını güvence altına alırken, Türk tarımını Avrupa Yeşil Mutabakatı ve küresel standartlarla tam uyumlu, rekabetçi bir Sürdürülebilir Gıda Sistemine dönüştürmek.